

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 122

София, 21.02.2012 година

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, състав на второ отделение на гражданска колегия, в закрито съдебно заседание на шести февруари две хиляди и дванадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА
ЧЛЕНОВЕ: СНЕЖАНКА НИКОЛОВА
ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ

при участието на секретар
изслуша докладваното от съдията **БАЛЕВСКА**
гр.дело № 1185 /2011 година и за да се произнесе, взе предвид:

Производството е по чл.288 ГПК.

Образувано по касационната жалба вх. No 8125/08.08.2011 година на Д. С. К. от гр.в.Т. чрез адв.И. С. З. – АК В.Т. срещу въззивно Решение No 226 от 01.07.2011 година, постановено по гр. възз.д. No 453/2011 година на ОС - Велико Търново.

С посоченото решение ,окръжният съд в правомощията на въззивна инстанция по чл. 258 и сл. ГПК е потвърдил Решение No 233 от 09.03.2011 година по гр.д. No 3435/2011 година по описа на РС-Велико Търново по уважения отрицателен установителен иск срещу Д. К. за това , че същата не е собственик на ½ идеална част от следния недвижим имот- Апартамент No 17 в [населено място].

За да се отхвърли иска , съдът е приел , наследодателят на ответниците – покойния Б. И. Б. , след развода си с Д. С. през 1974 година е завладял изцяло процесния апартамент, владял го е като свой , без противопоставяне от страна на бившата си съпруга , а след неговата смърт имотът е владян за период повече от 10 години от ответниците , деца на страните от брака, който са се снабдили с НА No */2010 година за собственост , при равни права .

С касационната жалба се поддържа , че обжалваното решение е неправилно и постановено в нарушение на процесуални правила по преценка на доказателствата и материалния закон, основания за отмяна по см. на чл. 281 т.3 ГПК.

С изложението по делото, допустимостта на касационното обжалване се поддържа по чл. 280 ал. 1 т.2 ГПК с довод , че по материално-правния въпрос за приложението на чл.120 ЗЗД и зачитане на придобивната давност в полза на починал наследодател и възможността да бъде релевирана от наследниците и зачетена , без наследодателят да се е позовал на придобито вещно права по отношение на процесния имот решението на въззивния съд е произнесено в смисъл, обратен на този по Решение No 404 от 16.06.195 година по гр.д. No 1904/ 1994 год. на ВС-IV г.о.

В срока по чл.287 ГПК е подаден писмен отговор от ответниците по касация – Е. С. и а. Б. , с който се релевират възражения срещу допустимостта на касационното обжалване по чл. 280 ал.1 т.2 и 3 ГПК , както и срещу касационната жалба и сочените основания за отмяна на обжалваното решение .

Състав на ВКС- второ отделение на гражданската колегия, след преценка на изложените с касационната жалба основания по чл. 280 ал. 1 ГПК и чл. 280 ал.2 ГПК ,намира :

Касационната жалба е процесуално допустима с оглед на данните за данъчната оценка на недвижимия имот от 27 725 лв. и данните за спазения срок по чл. 283 ГПК.

След преценката на поставения материално -правен въпрос и като приема , че по същия има постановена задължителна съдебна практика на ВКС- решения по чл. 290 ГПК, като изразеното становище по обобщаване на съдебната практика по реда на чл. 291 ГПК с Решение No 355 от 14.07.2010 година по гр.д. No 802/2009 година на ВКС-II отд. е в смисъл: „изтичането на срока на придобивната давност не води автоматично до възникване право на собственост в полза на владелеца на недвижимия имот, тъй като тя не се прилага служебно.Необходимо е позоваването от хег— владелеца на изтичането и чрез предявяване на иск за собственост, възражение срещу предявен такъв иск или чрез снабдяване с нотариален акт за собственост, издаден по обстоятелствена проверка на основание давностно владение.позоваването на придобивната давност след изгубване на владението за повече от 6 месеца не може да ползва владелеца и неговите правоприменици поради прекъсване на давността с изгубване на владението и юридическото заличаване с обратна сила на изтеклия период на давностния срок.”, е в смисъл , обратен на това, изразено с обжалваното въззивно решение, поради което счита , че е основанието за допустимост на касационното обжалване по чл. 280 ал.1 т.1 ГПК.

Настоящият състав на ВКС, в процеса на преценка допустимостта на касационното обжалване констатира , че наред с цитираната задължителна съдебна практика е налице и такава ,също постановено с решение по чл. 290 ГПК , която отразява обратното становище. Така с Решение No 176 от 15.03.2010 година по гр.д. No 3075/2008 година на ВКС-I. отд. се приема , че „ на основание чл. 79 ал.1 ЗС правото на собственост по давност върху недвижим имот се придобива с непрекъснато владение в продължение на 10 години, друг елемент фактическият състав на давностното придобиване на недвижим имот не съдържа. Съгласно чл. 120 ЗЗД давността не се прилага служебно – необходимо е заинтересованата страна да се позове на нея пред орган, сезиран за защита на субективни права, за да се прояви погасителния ефект. Съответното приложение на тази разпоредба при придобивната давност обаче, не включва позоваването като елемент от състава и. Позоваването на придобивната давност е необходимо при спор за собственост или с цел правна яснота за титуляра и , чрез констатирането и за имота с нотариален акт по обстоятелствена проверка, но не и за самото придобиване на правото на собственост по давност.Владението върху имота след изтичане на законния срок за придобиването му по давност се превръща автоматично в право на собственост, с правомощията и начина на предявяването и защитата и.”

При посочените констатации, настоящият състав намира , че касационното обжалване следва да бъде допуснато по чл. 280 ал.1 т.1 ГПК, но наред с това производството да бъде спряно на основание чл. 292 ГПК. Налице е установена хипотеза на два влезли в сила решения по чл. 290 ГПК, постановени от различни състави на ВКС, поради което и при приетите задължителни разяснения на ТР 2/2011 година по т.д. No 2/2010 година на ОСГТК на ВКС, касационното производство ще следва да бъде спряно до постановяване на тълкувателно решение по въпросите: 1./ При приложението на чл. 120 ЗЗД позоваването на давността пред орган , сезиран за защита на субективното право , да касае ли и хипотезите на придобивна давност 2./ Изтеклият , установен от закона срок по чл. 79 ЗС води ли автоматично до придобиване право на собственост и позоваването на давността елемент ли е от

фактическия състав на придобивно основание и 3./ За възможността да бъде придобито право на собственост на недвижим имот , на основание чл. 79 ЗС от лице, която не се е позовало на давността преди смъртта си и възможността неговите права да се признаят на неговите наследници в съдебен процес по спор за собственост .

При допускане на касационно обжалване , задължение на касатора е заплащането и на дължима пропорционална ДТ , съобразно изискванията на чл. 18 ал.2.2 на Тарифата за държавните такси.../ПМС No 38/ 2008 г./ във вр. с чл. 71 ГПК, определена в конкретния случай в размер на 277.25лв. /двеста седемдесет и седем и 0.25 лв. ./, вносима от касатора по сметка на ВКС.

По изложените съображения и на основание чл. 288 ГПК във вр. с чл. 280 ал.1 т.1 ГПК и чл. 292 ГПК , състав на ВКС- второ отделение на гражданската колегия

О П Р Е Д Е Л И :

ДОПУСКА касационно обжалване по касационната жалба вх. No 8125/08.08.2011 година на Д. С. К. от гр.в.Т. чрез адв.И. С. З. – АК В.Т. срещу въззивно Решение No 226 от 01.07.2011 година, постановено по гр. възз.д. No 453/ 2011 година на ОС - Велико Търново.

УКАЗВА на касатора ,че следва да бъде внесена дължимата пропорционална държавна такса в размер на сумата 277. 25лв. /двеста седемдесет и седем и 0.25 лв. ./, вносима от касатора по сметка на ВКС, в седмодневен срок

СПИРА касационното производство и прави предложение пред Общото събрание на гражданската колегия за издаване на ТР на ОСГК по реда на чл. 292 ГПК по въпросите:

1./ При приложението на чл. 120 ЗЗД , позоваването на давността пред орган, сезиран за защита на субективното право , касае ли хипотезите на придобивна давност

2./ Изтеклият , установен от закона срок по чл. 79 ЗС води ли автоматично до придобиване право на собственост и позоваването на давността елемент ли е от фактическия състав на придобивно основание.,

3./ За възможността да бъде придобито право на собственост на недвижим имот , на основание чл. 79 ЗС от лице, която не се е позовало на давността преди смъртта си и възможността неговите права да се признаят на неговите наследници в съдебен процес по спор за собственост

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ :